

Notat

Kommenteret høringsnotat over høringssvar til udkast til forslag til ændring af SU-loven

1. Indledning

Et udkast til forslag til lov om ændring af SU-loven har i perioden fra den 11. januar 2019 til den 25. januar 2019 været i ekstern høring. Høringen har også været offentliggjort på Høringsportalen.

Der er indkommet 18 høringssvar, hvoraf 8 indeholder bemærkninger til lovforslaget. I dette notat gives et resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget og de ændringer, der er foretaget i lovforslaget på baggrund af høringen.

Høringen har ikke givet anledning til ændringer i lovteksten. Lovforslagets bemærkninger er præciseret på enkelte områder, som angivet neden for under pkt. 4.

2. Generelle bemærkninger

Generelt giver høringsparterne udtryk for, at de støtter regeringens initiativ om indførelse af tillægss stipendium til uddannelsessøgende i erhvervsuddannelse med en funktionsnedsættelse (herefter handicaptillæg). Flere høringsparter kan ikke tilslutte sig forslaget om forhøjelse af fribeløbet for uddannelsessøgende, der modtager SU.

Erhvervsskolernes ElevOrganisation (EEO), Dansk Magisterforening (DM), Danske Handicaporganisationer (DH) og Danske Studerendes Fællesråd (DSF) støtter indførelsen af handicaptillæg til uddannelsessøgende i erhvervsuddannelser.

Akademikerne (AC), EEO, DM og DSF kan ikke tilslutte sig forslaget om forhøjelse af fribeløbet for uddannelsessøgende, der modtager SU.

3. Specifikke bemærkninger

Handicaptillæg til uddannelsessøgende i erhvervsuddannelser

Vurderingen af erhvervsevne

DH finder regeringens forslag om at indføre handicaptillæg til uddannelsessøgende i erhvervsuddannelser positivt. *DH* finder det dog problematisk, at der i dag tildeles handicaptillæg på baggrund af en isoleret vurdering af den unges evne til at påtage sig et erhvervsarbejde. Der foretages ikke en samlet vurdering af den uddannelsessøgendes studieevne og mulighed for at have et erhvervsarbejde ved siden af. *DH* anfører, at der vil være uddannelsessøgende, som isoleret set godt vil kunne passe et arbejde, men da de grundet deres funktionsnedsættelse bruger længere tid på studiearbejdet, har de ikke mulighed for at have et arbejde ved siden af studierne.

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger (Ankenævnet) foreslår, at det præciseres i lovteksten, at vurderingen af ret til handicaptillæg alene er en vurdering af ansøgers erhvervsevne, og at ansøgers eventuelle restressourcer efter studiet ikke indgår i vurderingen.

9. januar 2019

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**
Jura og Internationale forhold

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
19/001658-01

Ministeriet bemærker, at handicaptillægget har til formål at kompensere for den uddannelsessøgendes nedsatte erhvervsevne og manglende mulighed for at supplere SU med erhvervsindkomst via et studiejob. Handicaptillægget skal ikke kompensere for den uddannelsessøgendes studieevne. Uddannelsessøgende, som på grund af et handicap har vanskeligheder i forhold til studiet, har mulighed for at blive kompenseret ved hjælp af specialpædagogisk støtte (SPS).

Vurderingen af, om den uddannelsessøgende kan påtage sig erhvervsarbejde ved siden af studiet er dog ikke uafhængig af de ressourcer, den uddannelsessøgende anvender på studiet. Hvis den uddannelsessøgende har vanskeligt ved at følge studiet på grund af kognitive vanskeligheder, smerter eller træthed vil det med stor sandsynlighed også betyde vanskeligheder i forhold til at kunne påtage sig et erhvervsarbejde.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Det er præciseret i lovforslagets bemærkninger, at der i vurderingen af ansøgninger om handicaptillæg alene indgår en vurdering af den uddannelsessøgendes evne til at påtage sig et erhvervsarbejde. Det indgår ikke i vurderingen, om den uddannelsessøgende bruger længere tid på studiet, herunder til lektielæsning og forberedelse.

Vurdering af varig funktionsnedsættelse

Ankenævnet bemærker i forhold til vurderingen af en varig funktionsnedsættelse, at Ankenævnet betragter funktionsnedsættelser som varige i SU-lovens forstand, hvis de har varet omkring et år, og formodes at vare yderligere en periode, svarende til tidsrummet for et normalt uddannelsesforløb.

Ministeriet er enig i, at uddannelsessøgende, som har en funktionsnedsættelse, der har varet et år eller lidt længere tid, betragtes som varig, hvis de fortsat opfylder de diagnostiske kriterier efter et år, eksempelvis tilbagevendende depression, kronisk tarmsygdom eller epilepsi. Uddannelsessøgende, som forventes at skulle igennem et længerevarende sygdomsforløb, eksempelvis brækket ben med efterfølgende operation og genoptræning eller behandling for enkeltstående depression, betragtes ud fra handicaptillægsordningen ikke som havende en varig funktionsnedsættelse. Denne gruppe uddannelsessøgende har mulighed for at søge ekstra SU-klip, hvis de på grund af sygdom kommer bagud med deres studie.

Niveau for handicaptillæg til uddannelsessøgende i erhvervsuddannelse

EEO er overordnet positiv over for indførelsen af handicaptillæg til elever i erhvervsuddannelse. EEO stiller dog spørgsmål til rationalet bag fastsættelsen af tillægget på 5.500 kr. pr. måned, i stedet for at indføre samme sats som for de videregående uddannelser.

Ministeriet bemærker, at hensigten med indførelsen af handicaptillæg til uddannelsessøgende i erhvervsuddannelse er at sidestille SU-modtagere med en varig funktionsnedsættelse, der giver betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig et erhvervsarbejde, med andre uddannelsessøgende på ungdomsuddannelserne.

Udfordringer for elever i erhvervsuddannelse med en funktionsnedsættelse

EEO bemærker, at uddannelsessøgende i erhvervsuddannelse kun får SU under grundforløbet, hvis vedkommende er over 18 år, og eleven således ikke kan få økonomisk kompensation for hele uddannelsen.

EEO bemærker videre, at elever med handicap ikke har samme forudsætninger som andre elever, når eleven kommer i virksomheds- eller skolepraktik. Handicaptillægget er derfor ikke tiltrækkeligt i forhold til målet om at kompensere elever med en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Erhvervsuddannelser hører under Undervisningsministeriets ressort.

Undervisningsministeriet har noteret sig, at det har været et ønske fra EEO at få udvidet muligheden for handicaptillæg til at omfatte erhvervsuddannelserne. Det noteres også, at forslaget kun omfatter erhvervsuddannelseselever, der er SU-berettigede under Grundforløbet, og at EEO derfor mener, at handicaptillægget derfor ikke er nok i målet om at kompensere elever med varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Behandling af ansøgninger om handicaptillæg

Ankenævnet bemærker, at det er Ankenævnets opfattelse, at sager om ansøgning om handicaptillæg er omfattet af officialmaksimen, og at ansvaret for oplysning af sagen påhviler myndigheden, som skal sikre, at der træffes afgørelse på et forsvarligt grundlag. Det er således Ankenævnets opfattelse, at Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte (styrelsen) har pligt til at indhente supplerende oplysninger, hvis den dokumentation, som er indsendt af ansøger, er mangelfuld.

Ministeriet er enig i, at sager vedr. ansøgning om handicaptillæg er omfattet af officialmaksimen. Når det anføres i lovforslagets bemærkninger, at den uddannelsessøgende skal vedhæfte fyldestgørende og aktuel lægelig dokumentation i forbindelse med ansøgning, er det af hensyn til den uddannelsessøgendes forventning om en hurtig sagsbehandling. Uddannelsessøgende med en funktionsnedsættelse har ofte adgang til lægelige oplysninger via deres behandlingssted og Sundhed.dk, hvilket er med til at lette sagsbehandlingen og fremskynde en afgørelse. Dertil kommer, at styrelsen anmoder om yderligere dokumentation, hvis styrelsen ikke kan træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. Afhængig af det konkrete behov for supplerende oplysninger, kan det f.eks. enten ske ved, at styrelsen sender en attest til ansøger, som vedkommende skal have udfyldt hos egen læge eller ved, at styrelsen beder om yderligere oplysninger direkte fra hospital, speciallæge eller andet behandlingssted. Det er præciseret i bemærkningerne.

Økonomi

Ankenævnet bemærker, at under forudsætning af, at der sker en stigning i antallet af indkomne klagesager om handicaptillæg til Ankenævnet på 20 pct., som skønnet af ministeriet, forventer Ankestyrelsen, at behandlingen af sagerne vil medføre årlige merudgifter for Ankestyrelsen på 0,2 mio. kr.

Ministeriet har noteret sig bemærkningen, og lovforslagets økonomiske bemærkninger er justeret i overensstemmelse med det af Ankenævnet anførte.

Forhøjelse af fribeløb til uddannelsessøgende, der modtager SU

AC, DM, DSF og EEO er kritiske over for en forhøjelse af fribeløbet, idet de vurderer, at initiativet tilskynder uddannelsessøgende til at arbejde mere ved siden af deres uddannelse, og det risikerer at tage fokus fra uddannelsen.

DSF påpeger dertil, at initiativet kun vil komme en lille gruppe af uddannelsessøgende til gode og foreslår i stedet tiltag i form af forbedring af transportrabatten og fradrag for studiematerialer, der vil kunne komme en bredere gruppe uddannelsessøgende til gode.

AC og EEO anfører desuden, at initiativet sender et forkert signal i lyset af de årlige besparelser på uddannelserne.

Ministeriet har noteret sig synspunkterne om forhøjelse af fribeløbet og bemærker, at hensigten med initiativet er at give de uddannelsessøgende mere frihed og fleksibilitet, så de f.eks. har mulighed for at arbejde mere i sommerferien.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Øvrige bemærkninger

Aalborg Universitet (AAU) bemærker i relation til forslag om ophævelse af bonus for tidlig studiestart (karakterbonus), som er sendt i offentlig høring, at det foreliggende udkast til ændringer af SU-loven ikke tager tilsvarende højde for mulighed for forhøjet SU-normering ved tidlig studiestart.

Ministeriet bemærker, at forslaget om at ophæve regler for bonus ved tidlig studiestart alene vedrører ansøgers mulighed for at gange eksamensgennemsnittet med 1,08 i forbindelse med tidlig studiestart. Der er således ikke lagt op til at ændre i SU-reglerne vedrørende tidlig studiestart.

4. Sammenfatning af de væsentligste ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkastet:

Følgende er præciseret i bemærkningerne:

- Grundlaget for vurdering af evnen til at påtage sig et erhvervsarbejde i relation til ansøgninger om handicaptillæg.
- Styrelsens mulighed for at indhente supplerende oplysninger.
- Klageadgang til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger over afgørelser truffet af styrelsen i sager om handicaptillæg.
- Øgede administrationsudgifter for Ankenævnet grundet forventet stigning i klagesager om handicaptillæg.